

Til: Universitetsstyret

Fra: Universitetsdirektøren

Sakstype: Informasjonssak

Møtesaksnr: I-sak 18-2023

Møtenr: 4/2023

Møtedato: 20. juni 2023

Notatdato: 12. juni 2023

Arkivsaksnr:

Saksansvarlig: Åse Gornitzka/Ingrid Sogner

Saksbehandler: Sveinbjörn Hannesson

UiO deltakelse i Africa-Europe Clusters of Research Excellence

Hensikten med saken er å informere styret om UiOs deltakelse i Africa-Europe Clusters of Research Excellence.

Bakgrunn

Universitetet i Oslo har lenge gjennom The Guild of European Research Intensive Universities arbeidet med å utvikle langsiktige og likeverdige partnerskap mellom afrikanske og europeiske universiteter. Høsten 2017 startet arbeidet i The Guild, og etter hvert ble det etablert samarbeid med det afrikanske universitetsnettverket ARUA (African Research Universities Alliance). Sammen med ARUA ble det utarbeidet ett innspill i form av posisjonsnotat til EU og den afrikanske unionen (AU) med forslag om ny politikk for forskningssamarbeid med Afrika. Notatet, som ble lansert i februar 2020, var basert på Guild Insight Paper, skrevet av Peter Maassen, professor ved UiO.

The Guild har deretter utviklet sitt arbeid og jobbet både i Brussels korridorer og gjennom ulike utspill for å mobilisere og påvirke europeisk politikk og virkemidler:

- Confronting our Common Challenges: a new Approach to Strengthening Africa's Research, Innovation and Higher Education Capacity
- Realising the AU-EU strategy through sustainable African research universities
- ARUA and The Guild in full support of the proposed joint AU-EU Innovation Agenda

I februar 2022 lanserte EU og AU en felles Innovasjonsagenda (IA) som inneholdt bl.a. ideer fremmet av The Guild og ARUA om utvikling av langsiktig og likeverdig institusjonelt forskningssamarbeid mellom Europa og Afrika. Dette skapte ett større rom og mulighet for å sette i gang arbeidet med å etablere felles Clusters.

Africa-Europe Clusters of Research Excellence

I november 2022 møttes for første gang rundt 30 universitetsledere fra ARUA og The Guild i Cape Town. Der ble de enige om å arbeide for å opprette felles forskningsklynger, og å oppfordre forskere ved medlemsuniversitetene til å utvikle forslag. Interessen i forskermiljøene var stor, og i den endelige søknadsrunden mottok ARUA-Guild 22 søknader. På møte i Brussel 8. juni tok universitetslederne beslutning om å gå videre med rundt 20 klynger, eller Africa-Europe Clusters of Research Excellence som de fremover vil bli kalt.

Bak klyngene ligger tanken om at Europa har et ansvar og interesse av å støtte afrikanske land i å styrke sin vitenskapelige kapasitet. For det, mener Guild og ARUA at det må utvikles nye former for samarbeid som bygger på langsiktige institusjonelle partnerskap, hvor forskere fra Afrika og Europa møtes på likeverdig grunnlag for å løse felles samfunnsutfordringer. Konseptet tar utgangspunkt i at klyngene, over en 10-års periode, vil føre til nye felles doktorgradsutdanninger, bidra til å styrke infrastruktur og kapasitet, øke omfang og kvalitet i forskningen, og skape bedre karriereveier for forskertalenter ved de afrikanske universitetene.

UiO deltakelse i Clusters

UiO deltar i følgende fem klynger, hvorav vi er co-lead i de to førstnevnte og har en partnerrolle i de tre andre:

- *Health, Sexualities and Gender*
- *Politics of Sustainable Development*
- *Renewable Energy*
- *Pandemic Preparedness and Response*
- *Building Capacities for Interdisciplinary Peace Research*

For å bidra til at klyngene lykkes og får god oppstart, er ARUA og Guild universitetene villige til å gi støtte til klynger de deltar i. Støtten kan være i form av direkte finansielle midler, in-kind administrativ innsats, forskningstid og/eller bruk av eksisterende ressurser og fasiliteter. Støtten vil bli tilpasset hver klynge og universitetenes rolle. Klyngene vil også søke eksterne forskningsmidler.

Frem mot styremøtet i juni 2025 vil ledelsen vurdere langsiktig støtte og i så fall fremme dette for universitetsstyret.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ingrid Sogner
avdelingsdirektør